

Шуба М. В.,
канд. екон. наук, доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова
Рулевська Ю. О.,
студентка факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, м. Харків

ПОТЕНЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КРИПТОВАЛЮТ ДЛЯ ЗАХИСТУ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ

Забезпечення валютної безпеки, яка є елементом фінансової безпеки, що поступово доповнюється криптовалютною складовою і має потенціал для підвищення фінансової безпеки, має значний інтерес з боку науковців, які продовжують науковий пошук щодо можливостей використання криптовалют з метою захисту від загроз фінансовій безпеці.

Нові технологічні можливості інформаційного характеру є ключовими для формування цифрової економіки, сприяючи підвищенню прозорості фінансових операцій. Цифрова трансформація країни вимагає переосмислення механізмів моніторингу фінансових операцій, охоплюючи платежі, депозити, кредитування, страхування, залучення капіталу та інвестування. Моніторинг фінансових операцій може боротися з криміналізацією та тіньовою економікою, забезпечуючи контроль офіційних органів над дотриманням нормативних правил. Використання цифрових фінансових технологій, таких як криптографічні транзакції і блокчейн, спрощує ідентифікацію ризикових фінансових операцій. Цифрові інновації можуть оптимізувати забезпечення фінансово-економічної безпеки країни з використанням сучасних інформаційних технологій [1].

За останнє десятиліття криптовалюти стали невід'ємною частиною фінансового ринку, яка стає все більш розповсюдженою по всьому світу. Криптовалюта є різновидом віртуальної валюти. Технологія блокчейн, що є упорядкованим за певними правилами ланцюжком блоків, незмінність яких забезпечується застосуванням криптографії, лежить в основі створення всіх криптомонет [2].

Bitcoin – це перша криптовалюта, створена в січні 2009 року. Bitcoin є не лише першою криптовалютою, але й найпопулярнішою криптовалютою з найбільшою кількістю користувачів та ринковою капіталізацією серед всіх криптовалют. Bitcoin називають «електронним золотом». Генерація нових монет відбувається шляхом вирішення складних, однотипних математичних задач, в той момент, коли можливо продемонструвати докази виконаної роботи. Існує обмеження емісії монет в 21 млн [3]. Окрім Bitcoin, найпопулярнішими криптовалютами є Ethereum, Ripple, Litecoin, Dash тощо.

Незважаючи на те, що курс криптовалют є дуже волатильним, все більше людей по всьому світу купують їх в особистий електронний гаманець, торгують ними на криптовалютних біржах та заробляють на коливаннях ціни. А деякі держави, наприклад, Сальвадор, навіть зробив криптовалюту, а саме Bitcoin, офіційним платіжним засобом [4]. Багато експертів вважають, що криптовалюти є зручним засобом розрахунку, покривають велику кількість необхідних фінансових операцій, захищені від інфляції, а також надзвичайно захищені через свою систему блокчейн [5].

Криптовалютні платформи, якщо правильно налаштовані, забезпечують більше можливостей для контролю над нелегальною діяльністю порівняно з традиційними фінансовими інституціями, завдяки ідентифікації користувачів і моніторингу транзакцій. На публічних блокчейнах транзакції доступні для аналізу, що спрощує виявлення великих грошових переказів. У порівнянні з банками, криптовалютні платформи можуть більше контролювати грошові потоки. Це також допомагає правоохоронним органам в розслідуванні та моніторингу транзакцій. На сьогоднішній день криптовалюта не є популярним інструментом для фінансових злочинців, і більше фінансових злочинів відбуваються в фіатній валюті та інших активах, що ускладнює їх виявлення та відстеження [6].

В умовах цифрової економіки необхідно подбати про конфіденційність користувачів платіжних систем і знайти баланс між захистом персональних даних і реалізацією державної функції дотримання законності [7].

Таким чином, криптовалюти мають потенціал для забезпечення фінансової безпеки, усуваючи недоліки існуючого централізованого контролю та регулювання; дають можливість зберігати вартість в довгостроковій перспективі, нівелюючи інфляційні ризики та є зручним засобом розрахунку. Проте, звісно криптовалюти не позбавлені недоліків і ризиків їх використання, що потребує подальших наукових досліджень.

Список використаних джерел

1. Рязанова Н.О. Забезпечення фінансово-економічної безпеки в умовах тіньового банкіngu. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки.* № 61. 2021. URL: <http://ven.chdtu.edu.ua/article/view/234596> (дата звернення: 01.11.2023).
2. Що таке криптовалюта простими словами. URL: <https://biznecat.com/crypto/369-kriptovalyuta.html> (дата звернення: 01.11.2023).
3. Що таке Bitcoin (BTC). URL: <https://blog.whitebit.com/uk/btc/> (дата звернення: 01.11.2023).
4. Сальвадор першим у світі зробив bitcoin офіційним платіжним засобом. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2021/09/7/677554/> (дата звернення: 01.11.2023).

5. Дацків А. Т. Вплив криптовалют на фінансову систему. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/8db6595f-6095-488d-9446-1cf4c8ec910b/content> (дата звернення: 01.11.2023).
6. Криптовалюти вже давно невідповідний інструмент для злочинців. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2023/01/31/696489/> (дата звернення: 01.11.2023).
7. Криптовалюти як нова фінансова реальність. URL: https://lb.ua/economics/2021/10/21/496735_kriptovalyuti_yak_nova_finansova.html (дата звернення: 01.11.2023).